

ecos

PROJECTE D'ELOGI A ROYO VILLANOVA

—Què està escrivint?
—Un elogi del senyor Royo Villanova.
—Per un periòdic de Madrid?
—No. Per un periòdic d'ací.
—No li publicaran.
—Per què no? No ha llegit l'elogi de la Ignorància d'Abel Bonnard; l'elogi de l'Estupidesa, de Lluís Latzarus; el de la Lletjor, de Francesc de Miomandre, i sobretot, el de la Mentida, d'Esteve Rey? No coneix l'elogi de la Follia, del gran Erasme?
—No; aquests elogis, però, deuen ésser dirigits, amb menys intensitat que ironia, a coses immaterials de les quals el món en va ple. Són elucubracions eutrapèliques que, en terme remot, volen exaltar precisament el que denigren.
—En efecte, això passa amb els elogis. L'encens arriba a tots els altars. No es pot lloar la República sense dirigir un record a cada una de les eminències de la inèpcia política que la precediren i que, pel fet d'ésser la tal inèpcia extraordinària i portentosa, la feren possible i la portaren. Es necessari, com ensenyava Montaigne, oposar sempre uns arguments als altres, els que, com les cartes que fan un castell, es recolzen els uns amb els seus contraris.

—Així creu en la necessitat del mal? Ja ho va dir Sant Pau, segons em sembla, que era convenient i necessari que hi hagués heretges.

—Evidentment, però per damunt de la necessitat hi ha un criteri de justícia. Perquè una cosa ens contrarii no hem pas de negar la seva genialitat. Primo de Rivera, sens dubte, era un geni.

—Home!

—Sí; darrera de geni, hi posa l'adjectiu que vulgui: el geni de la inoportunitat o el geni de la inadaptació, però dins del qualificatiu, era imponderable. Primo de Rivera creia que es podia governar per instint, com aquells califes de Damasc que, segons les Mil i una Nits, administraven justícia segons un dret natural improvisat a cada instant per ells mateixos. I el bo del cas és que ho va reïxir durant una pila d'anys, el que prova que una bona part d'Espanya

era i segueix éssent una espècie de Damasc.

—I vostè creu que Royo Villanova representa aquesta Espanya?

—D'una manera magnífica. Royo Villanova és l'ambaixador i representant del pensament autístic que tots, més o menys, portem damunt.

—Què vol dir?

—La manera de pensar autística es distingeix radicalment de la manera de pensar segons la lògica; la seva finalitat no és la veritat, sinó la realització de desigs. Així pensem quan somiem; així pensen els grans poetes, i també els grans generals. Hi ha qui li interessin les veritats; hi ha qui li interessin els fets. Els uns són lògics, els altres, polítics. I per tots els camins es va a Roma.

—I la conclusió?

—No n'hi ha. El que tinc la intenció d'escriure vol afirmar que el nostre Estatut no fóra més que una cosa tova i dolçota si aquest aragonès no ens donés la sensació de què les coses, amb lògica sola, no es guanyen.

—De totes maneres, és ben empador.

—Sí que ho és. Pacència!

—I esperar.

GESTUS

Notes polítiques

*** Llegim a "Heraldo de Madrid":

"Ayer el Sr. Simó Bofarull, diputado por Tarragona, adscrito a la minoria radical, tomó la determinación de separarse de dicho grupo, actitud que puso en conocimiento del jefe Sr. Martínez Barrios. La separación del Sr. Simó Bofarull se relaciona con la reorganización del partido en Cataluña."

*** La Unió Catalanista Republicana de Tarragona, en la seva última reunió acordà separar del seu si als elements que havien pertangut a l'antiga Acció Catalana.

*** El senyor Josep Cabanillas de Becerra, processat com un dels autors de l'agressió al senyor Ventura Gassol, ha nomenat defensor a l'advocat del Col·legi de Madrid, senyor Sol i Jaquetot.

*** A conseqüència de les divergències sorgides en l'assemblea celebrada per tal de tractar de l'Estatut basco-navarrès, s'ha dissolt la minoria basco-navarresa.

Entorn de l'Estatut

CAMPANYA SEPARATISTA

Sota aquest títol escriu el diari catòlic de Barcelona "El Matí":

"Tots els desafortats esforços que fan els obstruccionistes parlamentaris de l'Estatut de Catalunya tenen de deixar visiblement a fer que la discussió passi del saló de sessions a la plaça pública. Tots aquests escàndols, tots aquests impropis, tots aquests insults a Catalunya i als catalans, no són pas arguments que puguin convèncer una assemblea, evidentment; però constitueixen matèria apropiada per a excitar la passió de l'home del carrer. Es fals que l'opinió espanyola sigui contrària a l'Estatut. Perquè això pogués ésser veritat caldria que l'Estatut fos conegut per l'opinió espanyola. Però d'això ningú no n'ha tingut la menor cura. I ara podem dir que els espanyols tenen esment de l'existència de l'Estatut que els catalans votarem fa prop d'un any només per les violentes escames dels qui el combaten. Calia una discussió serena, que facilités a l'opinió pública la formació de judici. Però una discussió així, noble, enlairada, hauria menat ràpidament a l'acord. I això no podia convenir als qui, per damunt de l'interès patriòtic, fins prenent indignament aquest com a pretext, posen la conveniència personal o l'apassionament polític.

Passarà la discussió al carrer; ja hi està passant. Aquella opinió habitualment sumorta que, quan dona senyals de vida, no ho fa pas amb vibració sinó amb estremiments, ara acaba de sentir que a Espanya hi ha uns *traïdores* i que aquests són els catalans. Aquells qui han gosat llançar damunt nosaltres el mot infamant, ja han calculat bé. Per a una gran part de l'opinió espanyola, aquest ha d'ésser el reuuls més eficient, potser l'únic. Es evident que, tant sota l'un com l'altre règim, si no fos Catalunya amb el seu constant daler, la vida política a Espanya seria una bassa d'oli i els diaris gairebé no haurien d'escriure més que gasetilles. Ara, alguns en defensa d'aquesta quietud i altres en defensa d'altres coses, el cert és que una sèrie d'elements han començat a promoure, de Madrid estant, la més formidable campanya separatista que mai

hagi estat feta en terres espanyoles."

☉ "El Socialista", referint-se al senyor Royo Villanova diu que té en xac quatre-cents diputats, i que la majoria d'ells no està disposada a ésser joguina d'un representant a Corts que amaga amb acudits l'alevosa intenció de paralyzar l'activitat de la Cambra.

☉ El senyor Alba ha manifestat que la seva intervenció no fou endebades, perquè les mines de potassa de Cardona valen uns quatre-cents milions de pessetes i s'assegurava que la Generalitat es proposa realitzar una operació de crèdit sobre les mines tan aviat com començarà a regir l'Estatut.

☉ L'ambient de la Cambra és de corrent d'harmonia entre els diferents grups parlamentaris, la qual cosa podria servir per alleugerir els debats de la reforma agrària i de l'Estatut de Catalunya.

☉ A Saragossa existeix el propòsit d'organitzar un acte públic d'importància excepcional a la plaça de braus contra l'Estatut de Catalunya.

☉ Els que patrocinen la idea es proposen invitar al dit acte a les personalitats polítiques que es distingeixen en combatre el dit projecte, àdhuc els senyors Sánchez Roman, Miguel Maura, Royo Villanova i altres.

☉ Sembla que el senyor Lerroux també vol anar a discursar a Saragossa.

☉ L'"ABC" les empen contra Ossorio i Gallardo per la seva generosa intervenció parlamentària amb motiu de les fanjules i royovillanovades.

☉ Sembla que el Govern està decidit a limitar l'oposició obstruccionista.

França i Alemanya han arribat a un acord

Diuen de Lausana que s'anuncia que França i Alemanya han arribat a un acord en la qüestió de les reparacions.

La xifra del saldo que haurà de pagar Alemanya, ha estat fixada, finalment en 3.000 milions de mares.

La Conferència de Reparacions celebrarà sessió plenària final, avui dissabte.